

Prawo wykonywania zawodu lekarza — przyczyny zawieszenia, ograniczenia oraz utraty

Anna Stychlerz, „Vox Iuris” Doradztwo Prawne, Szczecin

Prawo wykonywania zawodu to dokument państwowy uprawniający do wykonywania niektórych zawodów, na przykład lekarza na obszarze naszego kraju. Prawo to uzyskuje się po spełnieniu określonych przesłanek zawartych w przepisach dotyczących danego zawodu. W przypadku lekarzy będą to przesłanki zawarte w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodach lekarza i lekarza dentysty, zgodnie z którą lekarz ma prawo udzielać świadczeń medycznych po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu. Bez takiego dokumentu lekarz zgodnie z przepisami prawa nie może wykonywać zawodu lekarza na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Przed uzyskaniem prawa wykonywania zawodu lekarz uzyskuje ograniczone prawo wykonywania zawodu. Przyznawane jest ono tym, którzy nie odbyli jeszcze stażu podyplomowego oraz nie złożyli z pozytywnym wynikiem egzaminu kończącego staż podyplomowy. W pewnych określonych przez prawo sytuacjach może nastąpić zawieszenie, ograniczenie bądź utrata prawa wykonywania zawodu przez lekarza.

DOKUMENT „PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU LEKARZA”

Lekarze, którym przyznane zostało prawo wykonywania zawodu (albo ograniczone

prawo wykonywania zawodu) otrzymują dokument „Prawo wykonywania zawodu lekarza” albo „Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza”. Jego wzór został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 czerwca 2003 roku w sprawie wzorów dokumentów: „Prawo wykonywania zawodu lekarza”, „Prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa”, „Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza”, „Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa” (Dz.U. nr 182, poz. 1785). Prawo wykonywania zawodu lekarza przyznawane jest przez Okręgową Radę Lekarską, na terenie której lekarz ma zamiar pracować, przez podjęcie stosownej uchwały. Przyznanie tego prawa powinno nastąpić nie później niż po upływie 3 miesięcy od daty złożenia przez osobę zainteresowaną wymaganych dokumentów do jego uzyskania. Dokument „Prawo wykonywania zawodu lekarza” zawiera stwierdzenie, że osoba posiadająca tytuł lekarza jest uprawniona do wykonywania zawodu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto znajdują się w nim dane osobowe, numer prawa wykonywania zawodu, adnotacje o wpisie do rejestru Okręgowej Izby Lekarskiej oraz wpisy dotyczące specjalizacji.

Adres do korespondencji:
Anna Stychlerz
ul. Wycieczkowa 4F
71-691 Szczecin
tel.: 0601-784-817
e-mail: ania.szczecin@interia.pl

Copyright © 2007 Via Medica
ISSN 1897-3590

ZAWIESZENIE I OGRANICZENIE PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU LEKARZA

■ Orzeczenie Komisji ORL

Jeśli Okręgowa Rada Lekarska stwierdzi, że istnieje uzasadnione podejrzenie niezdolności lekarza do wykonywania zawodu lub ograniczenia w wykonywaniu ściśle określonych czynności medycznych spowodowane złym stanem zdrowia, powołuje komisję złożoną z lekarzy specjalistów z odpowiednich dziedzin medycyny. Komisja ta wydaje orzeczenie o niezdolności lekarza do wykonywania zawodu albo o ograniczeniu w wykonywaniu ściśle określonych czynności medycznych. W takim wypadku lekarz ma obowiązek stawienia się przed komisją i poddania się niezbędnym badaniom. Na podstawie orzeczenia komisji Okręgowa Rada Lekarska może podjąć uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności medycznych na okres trwania niezdolności. Zainteresowany lekarz jest uprawniony do uczestnictwa w posiedzeniu Okręgowej Rady Lekarskiej w czasie rozpatrywania jego sprawy. Jeżeli lekarz odmawia poddania się badaniu przez komisję lub gdy Okręgowa Rada Lekarska na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego uzna, że dalsze wykonywanie zawodu lub ściśle określonych czynności medycznych przez lekarza jest niebezpieczne dla osób przez niego leczonych, Okręgowa Rada Lekarska podejmuje uchwałę o zawieszeniu lekarza w prawie wykonywania zawodu albo o ograniczeniu w wykonywaniu określonych czynności medycznych do czasu zakończenia postępowania. Lekarz, w stosunku do którego podjęto uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu lub o ograniczeniu wykonywania określonych czynności medycznych, może wystąpić do Okręgowej Rady Lekarskiej o uchylenie uchwały, jeżeli ustaną przyczyny zawieszenia lub ograniczenia,

jednak nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od podjęcia uchwały Okręgowej Rady Lekarskiej.

Przyczyną zawieszenia bądź ograniczenia lekarza w prawie wykonywania zawodu może być także uzasadnione podejrzenie, że lekarz posiada niedostateczne przygotowanie zawodowe. W takim wypadku ma on obowiązek stawić się przed komisją powołaną w sprawie zbadania jego przygotowania zawodowego. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia się na komisję Okręgowa Rada Lekarska może podjąć uchwałę o zawieszeniu lekarza w prawie wykonywania zawodu lub o ograniczeniu wykonywania określonych czynności do czasu odbycia przeszkolenia. Uchwała taka zostaje podjęta także wówczas, gdy lekarz uchyla się od odbycia przeszkolenia.

■ Orzeczenie sądu lekarskiego

Prawo wykonywania zawodu lekarza może zostać zawieszono również na mocy orzeczenia sądu lekarskiego. Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o izbach lekarskich w związku z działaniem sprzecznym z zasadami etyki i deontologii zawodowej lub naruszeniem przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza sąd lekarski może orzec karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres od 6 miesięcy do 3 lat. Skutkiem nałożonej na lekarza kary jest niemożność wykonywania przez niego praktyki lekarskiej w żadnej formie. Ponadto wzmianka o ukaraniu lekarza podlega wpisowi do rejestru osób ukaranych przez sądy lekarskie prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską. Usunięcie wzmianki o ukaraniu jest możliwe po upływie 5 lat od odbycia kary, jeśli lekarz w tym czasie nie zostanie ukarany ponownie lub nie zostanie przeciwko niemu wszczęte postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej. Do usunięcia wpisu nie jest konieczny wniosek osoby zainteresowanej, następuje ono z urzędu.

Zainteresowany lekarz jest uprawniony do uczestnictwa w posiedzeniu Okręgowej Rady Lekarskiej w czasie rozpatrywania jego sprawy

ZAKOŃCZENIE ZAWIESZENIA LUB OGRANICZENIA PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU LEKARZA

Zawieszenie lub ograniczenie prawa wykonywania zawodu lekarza może zakończyć się:

- po upływie czasu, na jaki zostało przyznane,
- na wniosek lekarza, w stosunku do którego podjęto uchwałę o zawieszeniu lub ograniczeniu prawa wykonywania zawodu.

UTRATA PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU LEKARZA

Zgodnie z art. 14 przywołanej we wstępie ustawy prawo wykonywania zawodu oraz ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarz traci z mocy prawa w trzech wypadkach:

- utraty obywatelstwa polskiego lub obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli nie nabył równocześnie obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- ubezwłasnowolnienia całkowitego lub częściowego,
- po upływie czasu, na jaki zostało przyznane.

Decyzję dotyczącą utraty prawa wykonywania zawodu lub utraty ograniczonego prawa wykonywania zawodu w formie uchwały podejmuje Okręgowa Rada Lekarska. Uchwała ta ma charakter deklaratoryjny, bowiem utrata prawa wykonywania zawodu następuje już w momencie zaistnienia przesłanek zawartych w ustawie. Okręgowa Rada Lekarska przed podjęciem uchwały bada, czy zaistniały okoliczności przewidziane w ustawie. Istnieje możliwość odwołania się od uchwały do Naczelnej Rady Lekarskiej, zaś jej uchwały podlegają zaskarżeniu do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Utrata prawa wykonywania zawodu może nastąpić także na mocy orzeczenia sądu lekarskiego. Sąd lekarski orzekając o odpowiedzialności lekarza za naruszenie zasad etyki i deontologii lekarskiej oraz za naruszenie przepisów

prawa o wykonywaniu zawodu lekarza może orzec karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy. Ponadto sąd powszechny orzekający w sprawie karnej lekarza może zastosować na podstawie art. 39 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu Karnego środek karny w postaci zakazu wykonywania określonego zawodu, jeżeli sprawca (lekarz) przy popełnianiu przestępstwa dopuścił się nadużycia w zakresie wykonywanego zawodu albo okazał, że dalsze zajmowanie stanowiska lub wykonywanie zawodu zagraża istotnym dobrom chronionym prawem.

POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE

Wobec wszystkich uchwał dotyczących zawieszenia lub ograniczenia prawa wykonywania zawodu lekarzowi przysługuje prawo odwołania do Naczelnej Rady Lekarskiej. Natomiast wobec uchwał Naczelnej Rady Lekarskiej przysługuje prawo wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego. W takim przypadku uprawnionym do wniesienia skargi jest nie tylko lekarz, ale każdy, kto ma w tym interes prawny. Skargę można wnieść jedynie po wyczerpaniu środków zaskarżenia. Termin dla wniesienia skargi wynosi 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie. Skarga powinna być wniesiona za pośrednictwem organu, którego działanie jest przedmiotem skargi (do wojewódzkiego sądu administracyjnego za pośrednictwem Naczelnej Rady Lekarskiej). Powinna ona spełniać wymagania przewidziane dla pism sądowych oraz dodatkowo zawierać wskazanie zaskarżonego organu, którego działanie dotyczy oraz określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego. Po wniesieniu skargi organ, którego działanie zaskarżono, może w zakresie swej właściwości uwzględnić skargę do momentu rozpoczęcia rozprawy. Składającego skargę obowiązuje uiszczenie wpisu stałego.

Istnieje możliwość odwołania się od uchwały do Naczelnej Rady Lekarskiej, zaś jej uchwały podlegają zaskarżeniu do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2005 r., nr 226, poz. 1942).
2. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz.U. nr 30, poz. 138 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie wzorów dokumentów: Prawo wykonywania zawodu lekarza, Prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza, Ograniczone prawo wykonywania zawodu lekarza stomatologa (Dz.U. nr 182, poz. 1785).